

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด
Study of Effective Factors for Study decision in
Phrapariyattithamma Schools of General Education Division,
Roi-et Province

ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี¹

Theeraphat Thinsandee¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณก ดวงชาตม²

Asst. Prof. Dr.Kritkanok Duangchatom²

รองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ภูศรี³

Assoc. Prof. Dr.Somjet Poosri³

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2561

Email : dr.theeraphat.th@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดและ 3) แนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด การดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาและระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสนทนากลุ่ม กับกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้แก่ นักเรียน จำนวน 399 คน และ

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

¹Graduate Students Majoring in Master of Education Program in Educational Management, Rajabhat Maha Sarakham University

^{2,3}มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

^{2,3}Rajabhat Maha Sarakham University

*ได้รับบทความ: 23 สิงหาคม 2561; แก้ไขบทความ: 1 พฤศจิกายน 2561; ตอบรับการตีพิมพ์: 12 พฤศจิกายน 2561

Received: August 23, 2018; Revised: November 1, 2018; Accepted: November 12, 2018

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติพรรณนา หาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่าง t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด มีปัจจัยสำคัญใน 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านตัวผู้เรียน 2) ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและอาคารสถานที่ 4) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 5) ด้านการบริการนักเรียน 6) ด้านการจัดการเรียนการสอน 7) ด้านการบริหารโรงเรียนและปัจจัยที่ส่งผลทุกด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดทั้งรายด้านและโดยรวม จากการจำแนกตามระดับการศึกษา มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดโดยให้ความสำคัญในรายละเอียดทั้ง 7 ด้าน แล้วเน้นการประชาสัมพันธ์ในทั้ง 7 ด้าน เป็นเรื่องหลัก

คำสำคัญ : 1. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษา 2. โรงเรียนพระปริยัติธรรม 3. แผนกสามัญศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to, 1) study of the effective factors for study decision in Phrapariyattithamma Schools of General Education Division, Roi-et Province, 2)opinion comparison of the effective factors for study decision in Phrapariyattithamma Schools of General Education Division, Roi-et Province, and 3) development guidelines of the effective factors for study decision in Phrapariyattithamma Schools of General Education Division, Roi-et Province. Research implementation were divided for 2 phases; phases 1, study of the effective factors for study decision, and phases 2, study for development guidelines of the effective factors for study decision in data collection by questionnaire survey, and group discussion to data with the key informants of the sampling, there were 399 students and 9 professionals. The data analysis was analyzed by descriptive statistical analysis including mean, standard deviation, and t-test.

The results were followed:

1. The effective factors for study decision in Phrapariyattithamma Schools of General Education Division, Roi-et Province of factors at a “key” in 7 elements were to; 1) learners, 2) school reputation, 3) school environment and location building, 4) community relationship, 5) student services, 6) instructional, 7) school administration. And all element of effective factors of a level at high levels.

2. The opinion comparison of the effective factors for study decision in Phrapariyattithamma Schools of General Education Division, Roi-et Province include the sides and overall by education level of the opinion was not different.

3. The development guidelines of 7 sides in the effective factors for study decision in Phrapariyattithamma Schools of General Education Division, Roi-et Province in the main for attention to the publicity.

Keywords : 1. Effective factors for study decision 2. Phrapariyattithamma Schools 3. General Education Division

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของพลเมืองในชาติประเทศชาติจะพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าได้คนในชาติต้องได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเมื่อคนในชาติมีคุณภาพการศึกษาที่ดีกล่าวคือมีความรู้ความสามารถ คิดเป็น ทำเป็นแก้ปัญหาเป็น อันจะเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า (อาณันย์ มุทธากุล, 2545 : 1) ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตราที่ 6 กำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อ พัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ การศึกษาดังกล่าวนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน ซึ่งหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรงในการจัดการ ศึกษา คือสถานศึกษาโดยเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุในเกณฑ์ ตามพระราชบัญญัติและตามนโยบายของรัฐ เป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติที่สามารถทำให้นโยบายของรัฐเห็น ผลการปฏิบัติที่เป็นจริงเกิดขึ้นและมีหน่วยงานระดับสูงกว่าสถานศึกษารับผิดชอบร่วมกันทั้งในระดับ กระทรวง กรม กอง องค์การภาครัฐและเอกชนถึงแม้ว่าจะมีหน่วยงานหลายหน่วยงานและหลายระดับรับ ผิดชอบร่วมกัน แต่สถานศึกษาถือว่าเป็นหน่วยงานที่สำคัญ เพราะเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการ การพัฒนา คุณภาพของเยาวชนต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาหรือปฏิรูปการบริหารในสถานศึกษาโดยแท้จริงแล้ว งาน บริหารสถานศึกษานั้นทั้งสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ภาระหน้าที่ของผู้บริหารและงาน ที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติเหมือนกันทั้งสิ้น (จันทราณี สงวนนาม, 2551 : 147)

ในอดีตประเทศไทยยังไม่มีรูปแบบหรือแบบแผนในการจัดการศึกษาที่ชัดเจนการศึกษาส่วนใหญ่ จึงเป็นการจัดการศึกษาในวัดโดยมีพระสงฆ์เป็นบุคลากรหลักในการสั่งสอนและฝึกอบรมตามหลักไตรสิกขา ควบคู่ไปกับการศึกษาด้านศิลปวิทยาในสาขาต่างๆ ปัจจุบันการศึกษาไทยมีรูปแบบการบริหารจัดการ การศึกษาที่ชัดเจนกล่าวคือมีโรงเรียนเป็นสถานจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนทั่วไปในขณะเดียวกันโรงเรียนพระ ปรียัติธรรมก็มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อรองรับกุลบุตรผู้เข้ามาบวชในพระพุทธศาสนา จึงได้มี การจัดการศึกษาแบบพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาขึ้นซึ่งเป็นการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งของการ ศึกษาคณะสงฆ์เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตามความประสงค์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะให้การศึกษา

ในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาและฝ่ายบ้านเมืองกล่าวคือทางฝ่ายพระพุทธศาสนา ก็ได้ศาสนทายาทที่ดีมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริงเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติชอบดำรงอยู่ในสมณธรรมสมควรแก่ความสามารถดำรงและสืบต่อพระพุทธศาสนาให้เจริญสถาพรต่อไป และถ้าหากพระภิกษุ-สามเณรเหล่านี้ลาสิกขาบทไปแล้วก็สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐหรือเข้ารับราชการสร้างประโยชน์ให้ก้าวหน้าแก่ตนเองและบ้านเมืองสืบต่อไป(สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2550 : 3)

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตามความประสงค์ของคณะสงฆ์เป็นการศึกษารูปแบบหนึ่งของคณะสงฆ์ ซึ่งวัดที่มีความพร้อมได้ขอจัดตั้งโรงเรียนเปิดดำเนินการสอนในระดับมัธยมศึกษาให้แก่พระภิกษุสามเณรที่ยังไม่จบการศึกษาชั้นพื้นฐานเพื่อให้มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนทั้งวิชาพระพุทธศาสนาตามหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ควบคู่ไปกับวิชาสามัญตามหลักสูตรการศึกษาชั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการโดยโรงเรียนจัดตั้งอยู่ในวัดที่ธรณีสงฆ์หรือที่ดินของมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา จัดการศึกษาเฉพาะสำหรับพระภิกษุสามเณรเท่านั้นจัดเป็นโรงเรียนในระบบเช่นเดียวกับรูปแบบโรงเรียนของรัฐและเอกชนทั่วไปซึ่งคณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคมได้ออกประกาศมหาเถรสมาคมว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งทำหน้าที่กำกับควบคุมดูแลการบริหารจัดการ ดังนั้น โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาจึงเป็นโรงเรียนของคณะสงฆ์โดยมหาเถรสมาคมในการสนับสนุนงบประมาณของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา, 2558 : 9)

ในการจัดการศึกษาทางพระพุทธศาสนาปัจจุบันได้มีการพัฒนามาจากบาลีหรือพระปริยัติธรรมล้วนๆใช้ในการจัดการเรียนการสอนในวัดที่ผสมผสานทั้งสายปริยัติธรรมและสายสามัญคือเรียนทั้งบาลีและความรู้สามัญมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ดังเช่นโรงเรียนมัธยมทั่วไปในการจัดการศึกษาแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรมสายสามัญนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้ที่มาเรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อได้ เพราะผู้ที่มาเรียนมาจากท้องถิ่นชนบทเป็นส่วนใหญ่และมีบางคนที่มีลักษณะด้อยโอกาสนอกจากการจัดการศึกษาแต่บาลีหรือพระปริยัติธรรมอย่างเดียวบางคนเรียนจบบางคนเรียนไม่จบ ก็ไม่สามารถออกไปประกอบอาชีพในทางโลกได้ทางคณะได้เล็งเห็นปัญหา จึงได้ดำเนินการโดยร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนสายสามัญระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ผสมเข้ากับโรงเรียนพระปริยัติธรรมเดิมจึงกลายเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรมสายสามัญผู้จบการเรียนบาลีปริยัติธรรมระดับเปรียญและอยู่ในพุทธศาสนาก็สามารถดำเนินชีวิตแบบบรรพชิตบำรุงศาสนาต่อไปได้ส่วนผู้ที่จบสายสามัญมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก็สามารถจะเรียนต่อระดับอุดมศึกษาได้ทุกประเภททุกมหาวิทยาลัยมีศักดิ์และสิทธิตามหลักสูตรทุกประการจึงสามารถครองเพศบรรพชิตหรือลาสิกขาบทออกมาเป็นสามัญชนได้ตามวัตถุประสงค์(พระจินณวัตร กิ่งแก้ว และสมบัติ คชสิทธิ์, 2557 : 164)

ในปัจจุบัน มีกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั่วประเทศ จำนวน 14 กลุ่มซึ่งจังหวัดร้อยเอ็ดเป็น กลุ่มที่ 10 ประกอบด้วย จังหวัด ร้อยเอ็ด, มหาสารคาม, กาฬสินธุ์, นครพนม มีโรงเรียนจำนวน 44 โรง โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด มีจำนวน 14 โรง ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พระภิกษุสามเณรที่เข้ามาศึกษาส่วนมากเป็นลูกชาวนา คิดเป็น

ร้อยละ 100 ที่เข้ามาศึกษา อย่างไรก็ตามสถิติภาวะปัจจุบันมีการเปิดโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งภาครัฐและเอกชนขึ้นหลายโรงเรียน ทำให้เยาวชนมีทางเลือกมากขึ้น ขณะเดียวกันจำนวนเด็กที่อยู่ในวัยเข้าเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานก็มีจำนวนลดลง โดยธรรมชาติการตัดสินใจเรียนของบุคคลย่อมจะเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดบนพื้นฐานศักยภาพของตนเองอยู่แล้ว โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ก็เป็นทางเลือกหนึ่งของการจัดการศึกษาให้กับพลเมือง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งพลเมืองที่ยังขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจครัวเรือนไม่ค่อยดี ประเด็นน่าสนใจก็คือการนำเสนอทางเลือกทางการศึกษาให้กับเยาวชนที่เหมาะสมกับสถานภาพของเขาลดลงจน กระบวนการกล่อมเกลากทางการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นกระบวนการเสริมสร้างปัญญาควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับพลเมืองของชาติได้เป็นอย่างดี ดังนั้นหากได้รูปแบบการส่งเสริมให้เยาวชนได้เข้าเรียนกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาได้มากขึ้นย่อมจะเป็นการตอบสนองนโยบายทางการศึกษาที่มุ่งเน้นความรู้คู่คุณธรรมได้เป็นอย่างดีประกอบกับการขยายโอกาสทางการศึกษาโดยรัฐบาลทั้งนี้เมื่อรัฐบาลได้ขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 17 ที่ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปีโดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหกและพลอยทำให้จำนวนผู้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงฆ์ลดลงตามไปด้วยซึ่งถือว่ารัฐบาลได้เปิดโอกาสและกำหนดกฎเกณฑ์ให้พลเมืองได้มีโอกาสทางการศึกษามากขึ้นจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้จำนวนพระภิกษุและสามเณรที่เข้ามาศึกษาต่อในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาลดลงเป็นอย่างมากเช่นเดียวกัน

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์เพื่อการรับนักเรียนเข้าศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และกำหนดเป็นแนวนโยบายสำหรับผู้บริหารในโอกาสต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดตามรายด้านและโดยรวม และจำแนกตามระดับชั้นการศึกษา

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

3. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดตามรายด้านและโดยรวม และจำแนกตามระดับชั้นการศึกษา มีความแตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

4.1 ได้แนวทางในการส่งเสริมการตัดสินใจเข้าเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

4.2 สามารถใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการปรับปรุงกระบวนการในการส่งเสริมการเข้าศึกษาต่อให้เหมาะสมกับพฤติกรรมและสภาพปัญหาการตัดสินใจเข้าศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

4.3 สามารถใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการปรับปรุงกระบวนการในการส่งเสริมการเข้าศึกษาต่อให้เหมาะสมกับพฤติกรรมและสภาพปัญหาการตัดสินใจเข้าศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม โดยทั่วไป

5. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1,372 รูป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727) และการปรับสัดส่วนให้เหมาะสม ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 249 รูป และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 150 รูป รวม 399 รูปและผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด และแบบคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการปรับปรุงของผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการตอบแบบสอบถามของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง และหาแนวทางในการพัฒนาปัจจัยจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความแตกต่าง t-test

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดจากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ สังเคราะห์เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดจำแนกได้ 7 ด้าน ดังนี้ ด้านตัวผู้เรียน ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการบริการนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารโรงเรียน

6.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนในโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งรายด้านและโดยรวม จากการจำแนกตามระดับการศึกษามีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

6.3 แนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดโดยให้ความสำคัญในรายละเอียดทั้ง 7 ด้าน แล้วเน้นการประชาสัมพันธ์

ในทั้ง 7 ด้าน เป็นเรื่องหลัก

จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 9 ท่าน/รูป ได้แนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ตามลำดับความเข้มของการสนทนากลุ่ม เห็นด้วยกับปัจจัยทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านตัวผู้เรียน ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนและอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการบริการนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารโรงเรียน ข้อเสนอแนะในการอภิปรายเป็นการเพิ่มประเด็นย่อยในรายละเอียดในแต่ละประเด็นให้รัดกุม ชัดเจนยิ่งขึ้น หรืออยู่ในกรอบขอบข่ายเดียวกันกลยุทธ์ในการส่งเสริมพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ จังหวัดร้อยเอ็ด และโดยรวมทั้ง 7 ด้าน ควรเน้นให้มีการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ เช่น ออกพบปะ ประชุมชาวบ้าน การประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์ จัดทำ วี.ที.อาร์ เป็นต้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนรายรอบโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่ตั้งอยู่มีแผนงานที่เป็นระบบ งบประมาณรองรับชัดเจน

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมทุกระดับชั้นการศึกษา ทั้งรายด้านและโดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอรรถพล อุดมพล (ปะกาโส) (2558 : 183) ที่ได้ศึกษา การตัดสินใจของนักเรียน/นักศึกษาต่อการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการเปรียบเทียบเปรียบเทียบการตัดสินใจของนักเรียน/นักศึกษาต่อการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ และรายได้ต่างกัน พบว่า นักเรียน/นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีการตัดสินใจ โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการและการบริการ และด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่เหลือ คือ ด้านวิชาการและชื่อเสียงของสถานศึกษา ด้านกิจการนักเรียน/นักศึกษาและด้านการประชาสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน นักเรียน/นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีการตัดสินใจ โดยรวมและรายด้าน คือด้านการบริหารการจัดการและการบริการ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่เหลือ คือ ด้านวิชาการและชื่อเสียงของสถานศึกษา ด้านกิจการนักเรียน/นักศึกษา และด้านการประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกันนักเรียน/นักศึกษาที่มีรายได้ของครอบครัวต่างกัน มีการตัดสินใจ โดยรวมและรายด้าน คือ ด้านการบริหารการจัดการและการบริการ ด้านวิชาการและชื่อเสียงของสถานศึกษา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่เหลือ คือ ด้านกิจการนักเรียน/นักศึกษา และด้านการประชาสัมพันธ์ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพันธ์ แสงทองดี (2550 : ค) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การเลือกและการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกและตัดสินใจเข้าศึกษาในสาขาการจัดการทั่วไปเหตุผลที่เลือกเพราะใกล้บ้าน ผู้มีส่วนร่วมในการเลือก คือบุคคลในครอบครัว มีการศึกษาข้อมูลตั้งแต่ช่วงหลังจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รับรู้ข่าวสารจากเพื่อนและญาติ และเลือกสาขาตามความ

ถนัด โดยพิจารณาจากหลักสูตร ค่าใช้จ่าย สถานที่ และด้านการสนับสนุนการเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้เรียนที่ต้องการทุนการศึกษาและผู้อุปถัมภ์ตลอดหลักสูตร และผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

7.2 จากผลการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง ได้เสนอกลยุทธ์ในการส่งเสริมพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดควรเร่งรัดการประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ ในทั้ง 7 ด้านเป็นเรื่องหลัก เช่น ออกพบปะ ประชุมชาวบ้าน การประชาสัมพันธ์ทางสถานีวิทยุ โทรทัศน์ จัดทำ วิ.ที.อาร์ เป็นต้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนรายรอบโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่ตั้งอยู่ มีแผนงานที่เป็นระบบ งบประมาณรองรับชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรรัตน์ เอี่ยมบรรจง (2555 : ข) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเทคโนโลยีไทยโยธยาบริหารธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้ ด้านการจัดการศึกษาด้านหลักสูตร ด้านสถานที่ตั้ง ด้านชื่อเสียงของวิทยาลัย ด้านอุปกรณ์การเรียน ด้านค่าเล่าเรียน ด้านคุณภาพของครู ด้านการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านการประชาสัมพันธ์

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

8.1.1 ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผนการประชาสัมพันธ์ในการรับนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

8.1.2 ควรนำผลการวิจัยนี้ ไปใช้ในการพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

8.1.3 ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

8.2.1 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ เพื่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

8.2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

8.2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ในการพัฒนาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

9. เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บุ๊คพอยท์.
- ประพันธ์ แสงทองดี. (2550). **การเลือกและการตัดสินใจเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร**. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

- พระจินณวัตร กิ่งแก้ว และ สมบัติ คชสิทธิ์. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนปริยัติธรรม กลุ่มที่ 5 สู่ความเป็นเลิศ. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย. 4(1). 162-170.
- พระอรรถพล อตถพล (ปะกาโส). (2558). การตัดสินใจของนักเรียน/นักศึกษาต่อการศึกษาในวิทยาลัย อาชีวศึกษาร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด. วารสารมหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขต ร้อยเอ็ด. 4(2). 183-196.
- พัชรรัตน์ เอี่ยมบรรจง. (2555). การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในวิทยาลัย เทคโนโลยีไทยอยุธยาบริหารธุรกิจ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. (2558). แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา (พ.ศ.2558 - พ.ศ.2562). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2550). แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้น พื้นฐานสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- อาณันย์ มุทธากุล. (2545). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเจริญศึกษาอำเภอรณัง จังหวัด นราธิวาส. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช.
- Yamane. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis*. Third edition. New York : Harper and Row Publication.

10. คำขอบคุณ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาชี้แนะจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณก ดวงชาต และ รองศาสตราจารย์ ดร.สมเจตน์ ภูศรี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมย์ไธสง พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์,ดร. และ ดร.อาทิตย์ อาจหาญ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัยและดูแลเครื่องมือการวิจัยด้านเนื้อหาและดูแลเครื่องมือการวิจัยและเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติการวิจัยและดูแลเครื่องมือการวิจัย จนนงานวิจัยนี้สมบูรณ์ ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม รวมทั้งผู้บริหาร บุคลากรของโรงเรียนพระ ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่กรุณาให้ข้อมูลการวิจัยในการเก็บรวบรวม ข้อมูลและทดลองเครื่องมือ ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จลุล่วง

ขอขอบพระคุณบิดามารดา ภรรยาและบุตร รวมทั้งเพื่อนร่วมงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกท่าน ที่สนับสนุนและให้กำลังใจจนงานวิจัยสำเร็จด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดามารดาและบูรพาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ และให้ความ เมตตาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด และเป็นกำลังใจสำคัญ ที่ทำให้การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี